

OBSAH

Předmluva	5
Upozornění čtenářům	23
<i>Kapitola první</i>	
RODOVÉ ZŘÍZENÍ V PROTIKLADU K STÁTU. STŘETNUTÍ DVOU RŮZNÝCH SPOLEČNOSTÍ	25
I. Boj rodových společností proti římskému státu. Pád římské říše	29
II. Odraz boje proti římské říši v myšlení a bás- nictví	36
III. Antagonistické protiklady kolem roku 800	44
Rodové zřízení	45
Feudální společnosti na západ od Dolního Saska	52
Střetnutí dvou rozdílných společností	57
IV. Odraz zániku rodových společností kontinen- tální Evropy v pohanské mytologii	59
<i>Kapitola druhá</i>	
LIDOVLÁDA. OBROZENÍ RODOVÉHO ZŘÍ- ZENÍ NA PŮDĚ ISLANDU	71
I. „Vědmino proroctví“. Zúctování a sen o bu- doucnosti	73
II. Stěhování na Island	80
Stěhování do osídlené země	81
Stěhování do neosídlené země	85
Úloha práce	88
III. Vznik společnosti na Islandu.	92
Vlastnická zásada přistěhovalců	92

Jaká byla společnost staroislandské republiky?	104
Společenské zřízení přesídlenců	107
Hreppy	108
Godord. Thing. Čtvrť. Lid	113
Godi a godord	113
Thing	123
Čtvrť	126
Vytvoření jednotné národnosti na Islandu	127
Rody a kmenová sdružení v různých zemích	129
U Norů a u jiných germánských kmenů	129
Rody a kmenová sdružení u Řeků	129
Rody a kmenová sdružení u Římanů	130
Rody a kmenová sdružení u Indiánů	132
Republikánská lidovláda. Ústava lidovlády	133
Zákonopřevodce	138
Lögregta. Althing	139
„Zákony“ a „stát“	142
„Neúprosná kritika dějin“	145
Otrokářství	147
Bond a jeho čeleď	155
IV. Obtíže a problémy staroislandské lidovlády	159
Boj za mír	164
Přežitky prvobytně pospolného zřízení ve vztahu k potravinám	173
Boj proti cizí nadvládě	176
Lidé rodové společnosti	178
V. Přijetí křesťanství a lidovláda v XI. století	195
Přijetí křesťanské víry zákonem	195
Vítězství mírových snah	203
Křesťanství a lidovláda v XI. století	208
Křesťané rodové společnosti	212
Mírový náčelník rodové společnosti a výbojný král společnosti feudální	219
VI. Vliv rodového zřízení na kulturu lidovlády	224
Život lidu. Thing. Kultura	224
Praktická věda	226
Sepětí poezie a ság s rodovou společností	232
VII. „Sága o Njalovi“ — tragédie rodové společnosti	240
<i>Kapitola třetí</i>	
STÁT NA ISLANDU	253
I. Vznik státu v Norsku	255
Zavedení daní	257
Vývoj královské družiny	264

Rozdělení země na oblasti spravované královskými úředníky	267
Dosazení krále a sněmu „shora“	269
Zánik selské demokracie	274
II. Vznik státu na Islandu	277
Počátky a příčiny	277
Jak desátek změnil charakteristické rysy godordů	283
Křesťanství se mění ve vyznání bohatých höfdingů	288
III. Likvidace lidovlády státem bohatých höfdingů	295
Soud sedláků nad höfdingy	298
IV. Stát se odcizuje	302
Obrozené dědictví rodové společnosti	305
V. Stát proti lidu a národu	310
Likvidace demokracie a samosprávy v orgánech lidovlády	311
Dějiny islandského státu jsou tragickými dějinami islandského lidu	317
Duchovní odpor. Jazyk a vzpomínky na minulost	320
„Ať žije jednota a svornost! Pryč s mocí utlačovatelů!“	328

Kapitola čtvrtá

NÁRODNÍ DĚDICTVÍ	331
Doslov	344
Závažná data islandských dějin	347
Poznámky k ilustracím	354
Bibliografie	362
Jmenný rejstřík	365